

DET KONGELIGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Arbeids- og sosialdepartementet
Postboks 8019 Dep
0030 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

16/4745-5

19.12.2016

Endringer i arbeidsmiljølovens regler om kveldsarbeid og i medleverforskriften - høring

Vi viser til brev av 11. november 2016.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) er sentral arbeidsgiverpart i det statlige tariffområdet og utøver rollen som sentral arbeidsgiverfunksjon i staten. KMD forvalter blant annet tjenestemannsloven, tjenestetvistloven og karantene-loven.

Utvidet adgang til å arbeide på kveld

Arbeids- og sosialdepartementet har foreslått at arbeidsgiver og arbeidstaker kan inngå skriftlig avtale om at arbeidstaker, på arbeidstakers initiativ, kan utføre arbeid mellom klokken 21.00 og 23.00. Eksisterende regelverk knyttet til nattarbeid er til hinder for arbeid etter 21.00. ASD ønsker ikke generelt å forskyve tiden for nattarbeid fra 21.00 til 23.00.

KMD forstår ASDs forslag slik at det utelukkende er ment et begrenset unntak fra forbud mot nattarbeid i arbeidsmiljøloven § 10-11, og at ASD med siste setning i sjette avsnitt på side 12 i høringsbrevet, ikke har ment at bestemmelsen får konsekvenser for innslagspunktet for overtid.

Forslaget til endring er begrunnet i arbeidstakeres mulighet til fleksibilitet i arbeidshverdagen og å redusere ufrivillig deltid. Forslaget gir en særlig fleksibilitet for småbarnsforeldre med omsorgsoppgaver på morgen og ettermiddag, og som vil kunne ha utfordringer med å kunne jobbe heltid eller fortsette et karriereløp.

I forbindelse med reforhandling av særavtalen om fleksibel arbeidstid i staten, har KMD mottatt en rekke henvendelser fra de statlige virksomhetene, om at de ansatte der ønsker å ha anledning til å utføre arbeid også etter klokken 20.00. Dette er fordi de ansattes omsorgsoppgaver gir begrenset anledning til å utføre arbeid i perioden fra normal arbeidsdags slutt frem til klokken 20.00. Denne tiden nyttes til å hente barn i barnehager og skoler, familiesamvær, koordinering og deltakelse på fritidsaktiviteter og legging av barn.

KMD mener utvalgets forslag til endring er egnet til å gi forholdsmessig fleksibilitet til arbeidstakere med omsorgsoppgaver, og at forslaget vil kunne redusere ufrivillig deltid. Uten lokal avtale om redusert daglig arbeidsfritid, vil utvidet adgang til å arbeide på kveld likevel ha begrenset betydning.

Lovendringen vil få direkte virkning i statens tariffområde, da det ikke foreligger en sentral tariffavtale med regulering av nattarbeid eller daglig arbeidsfritid. KMD antar at i mange statlige virksomheter vil de lokale partene være interessert i å inngå lokale avtaler om redusert daglig hvile, for å gi arbeidstakere anledning til å arbeide kveldsarbeid etter eget initiativ.

KMD støtter forslaget om at arbeidsgiver og arbeidstaker kan inngå skriftlig avtale om at arbeidstaker, på arbeidstakers initiativ, kan utføre arbeid mellom klokken 21.00 og 23.00.

Utvidelse av anvendelsesområdet for forskrift om medleverordninger

ASD foreslår å utvide anvendelsesområdet for forskrift om medleverordninger:

Medleverforskriften har et begrenset virkeområde. Den gjelder arbeid ved institusjoner hvor det er nødvendig at arbeidstaker oppholder seg i lengre sammenhengende perioder, for å ivareta institusjonens særlige omsorgs- eller behandlingsoppgaver for personer med rus eller adferdsproblemer og enslige mindreårige asylsøkere. Også andre institusjoner enn de som i dag omfattes av forskriften har pasienter eller beboere som kan ha behov for kontinuitet og stabilitet som en del av behandlings- eller omsorgsopplegget. (...)

KMD er enig med ASDs generelle og konkrete vurderinger knyttet til utvidelse av virkeområdet for forskriften:

Departementet vil peke på at medleverordninger ikke er arbeidstidsordninger som passer til eller bør benyttes i store deler av arbeidslivet. En eventuell forsiktig utvidelse til andre institusjoner med tilsvarende behov som dagens forskrift stiller krav om, vil imidlertid ikke medføre en stor økning i omfanget av medleverordninger. (...)

Det foreslås derfor at virkeområdet i forskriften utvides slik at det i tillegg til personer med rus eller adferdsproblemer og enslige mindreårige asylsøkere, skal gjelde personer med utviklingshemming, barn som er plassert i barnevernsinstitusjoner og mindreårige flyktninger.

Departementet utelukker ikke at det også kan være andre grupper som kan ha sammenlignbare behov for å benytte forskriften og ber derfor høringsinstansene se særlig på dette.

Behov for bruk av medleverordninger i staten

Medleverforskriften får anvendelse i det statlige tariffområdet. Staten har lagt til grunn at Hovedtariffavtalens (HTA) bestemmelser om arbeids- og arbeidsfritid ikke er til hinder for bruk av arbeidstidsordningene i forskriften.

Staten driver i dag ulik virksomhet som omfattes av medleverforskriftens virkeområde. Staten driver også virksomhet, som ikke er omfattet av forskriftens virkeområde, men der arbeidstidsordninger som beskrevet i forskriften vil være formålstjenlige ut fra virksomhetenes behandlings- eller omsorgsopplegg.

Barne-, ungdoms og familieetaten (Bufetat) har ansvar for det statlige barne- og familievernet, og driver virksomheter som i dag omfattes av forskrift om medleverordninger. Bufetat har også institusjoner som i dag ikke omfattes av forskriftens virkeområde, men der behovet for kontinuitet og stabilitet i arbeidet med beboerne er vel så viktig. Dette gjelder Bufetats omsorg for utviklingshemmede og mindreårige som ikke har rus eller adferdsproblemer, og KMD støtter forslaget om å utvide området til å omfatte også disse institusjonene. KMD er kjent med at Barne-, ungdoms og familieetaten og Barne- og likestillingsdepartementet vil sende inn hørings svar knyttet til lovforslaget, og viser til dette.

Kriminalomsorgen er en statlig etat som har ansvar for å gjennomføre varetektsfengsling og straffereaksjoner på en måte som er betryggende for samfunnet og som motvirker straffbare handlinger. Det inkluderer gjennomføring av straffereaksjoner mot unge og mindreårige, der behovet for kontinuitet og stabilitet i arbeidet med de innsatte langt på vei kan være det samme som for eksempel barneverninstitusjoner som har omsorg for barn og unge. Kriminalomsorgen har, etter det KMD kjenner til, ingen virksomhet som benytter seg av medleverordninger, men har hatt behandlings- eller omsorgsopplegg som har krevd sammenlignbare arbeidstidsordninger. En utvidelse av medleverforskriftens område til også å omfatte en begrenset del av Kriminalomsorgen, vil utvide alternativene for behandling- eller omsorg av innsatte.

KMD ber ASD se nærmere på om Kriminalomsorgens omsorg omfattes av formålet i dagens forskrift og ASDs forslag til utvidet virkeområde. Dersom denne omsorgen ikke omfattes, bes det om at ASD vurderer om virkeområdet bør utvides til også å omfatte Kriminalomsorgens omsorg, da særlig for mindreårige og unge over 18 år, og innsatte med adferds- og rusproblemer.

ASD foreslår videre at det ikke gjøres endringer i rammene for ukentlig arbeidstid eller i muligheten til å trekke tilbake samtykke til utvidet ukentlig arbeidstid. KMD støtter ASDs vurdering.

Med hilsen

Hanne Finstad (e.f.)
avdelingsdirektør

Irene Ekeli
seniorrådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.